

M.A (SANSKRIT) SEMESTER - 2 (CBCS) Examination
March/April – 2024 (As Per Syllabus Year-2023)

Alankarshastra: Natyasastra Adhyaya 1,2,6 and Dasarupaka Prakasa- 1,3 (Ele-2)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
પ્રશ્ન-૧	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું આવશ્યક વિવરણ સાથે ભાષાંતર કરો.	(૧૪)
Que.-1	Translate with necessary notes any two of the following.	(14)
	(૧) ન તજ્ઞાનં ન તચ્છિલ્પં ન સા વિદ્યા ન સા કલા ।
નાસૌ યોગો ન તત્કર્મ નાત્યેડસ્મિન્ યત્ર દ્રશ્યતે ॥	
	(૨) જગ્રાહ પાઠયમૃગવેદાત્ સામભ્યો ગીતમેવ ચ ।
ધનુર્વેદાદભિનષ્યાન્ રસાનાથર્વણાદપિ ॥	
	(૩) પ્રેક્ષાગૃહાણાં સર્વેષાં તસ્માન્મધ્યમભિષ્યતે ।
યસ્માત્પા પાઠ્યશ્ચ ગેયશ્ચ તત્ર શ્રવ્યતરં ભવેત્ ॥	
	(૪) ન ભાવહીનોડસ્તિ રસો ન ભાવો રસવર્જિતઃ ।
પરસ્પરકૃતા સિદ્ધાર્થસ્તયોરભિનયે ભવેત્ ॥	
પ્રશ્ન-૨	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે અનુવાદ સાથે સમજાવો.	(૧૪)
Que.-2	Translate with necessary note on any two of the following.	(14)
	(૧) બીજબિન્દુપતાકાપ્રકરી કાર્યલક્ષણાઃ ।
અર્થપ્રકૃતયઃ યચ્ચ તા એતાઃ પરિકીર્તિતાઃ ॥	
	(૨) અર્થોપલેખકેઃ સૂચ્યં પચ્ચભિઃ પ્રતિપાદયેત્ ।
વિષ્ણુમ્બચૂલિકાઙ્કાસ્યાઙ્ક વિતારપ્રવેશકૈઃ ॥	
	(૩) એકો દસોઙ્ગી કર્તવ્યો વીરઃ શૃંગાર એવ વા ।
અઙ્ગમન્યે રસાઃ સર્વે કુર્યાભિર્વહ્નોદ્ભૂતમ્ ॥	
	(૪) ડિમે વસ્તુ પ્રસિદ્ધં સ્યાદવૃત્તયઃ કૌશિકી વિના ।
નેતારો દેવગન્ધર્વ યક્ષ રક્ષોમહોરગાઃ ॥	
પ્રશ્ન-૩	નાટ્યશાસ્ત્રને આધારે ભરતમુનિના રસસૂત્ર પર સવિસ્તર સમીક્ષા કરો.	(૧૪)
Que.-3	Evaluate critically in detailed the 'સસુત્ર' of ભરતમુનિ according to નાટ્યશાસ્ત્રમ્ ।	(14)
	અથવા / OR	
પ્રશ્ન-૩	ભારતીય નાટ્યશાસ્ત્રની પરંપરામાં ભરત મુનિનું સ્થાન અને પ્રદાન ચર્ચો.	
Que.-3	Discuss the સ્થાન એવં પ્રદાનં of ભરતમુનિ in Indian નાટ્યશાસ્ત્ર પરંપરા ।	
પ્રશ્ન-૪	દશરૂપકમાં નિરૂપિત પાંચ સંધિઓ વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.	(૧૪)
Que.-4	Write a detailed note on the પંચ સન્ધયઃ depicted in 'દશરૂપકમ્' ।	(14)
	અથવા / OR	
પ્રશ્ન-૪	દશરૂપકને આધારે નૃત્ય, નૃત અને નાટ્ય વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.	
Que.-4	Write a detailed note on the નૃત્ય, નૃત એવં નાટ્ય according to દશરૂપકમ્ ।	
પ્રશ્ન-૫	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો.	(૧૪)
Que.-5	Write a short note any two of the following.	(14)
	(૧) નાટ્યોત્પત્તિકથા ।	
	(૨) નાટ્યશાસ્ત્રે રજ્જુશીર્ષમ્ ।	
	(૩) દશરૂપકે પશ્ચકાર્યાવસ્થાઃ ।	
	(૪) દશરૂપકે પ્રકરણનિરૂપણમ્ ।	
